МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ТА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ПРАВА, ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЇ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Актуальні проблеми виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі

для підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти
за спеціальністю D8 Право

РОЗРОБНИК:
Доцент кафедри,
Доктор філософії в
галузі право _____ **Дмитро КИСЕЛЬОВ**
Розглянуто та затверджено на
засіданні кафедри
«31» серпня 2026 року, протокол № 2

Узгоджено з гарантом освітньої програми _____ **Вячеслав ПУЗИРНИЙ**

Обсяг: 3 кредити ECTS.

Чернігів 2026

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі» ставить за мету підготовку кваліфікованих кадрів для органів та установ виконання покарань Державної кримінально-виконавчої служби України.

Предметом навчальної дисципліни «Актуальні проблеми виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі» є галузь науки, що висвітлює проблеми правового регулювання виконання кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.

Інтегруючись у світове співтовариство, Україна безповоротно взяла курс на розбудову правової держави та створення громадянського суспільства, яке у своєму розвитку неминуче повинно реформувати консервативно-репресивну систему покарань.

У сучасний період реформування вітчизняної кримінально-виконавчої системи проблема виконання кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, є вельми актуальною і привертає увагу значної кількості теоретиків і практиків даної сфери діяльності.

Введення нових кримінальних покарань до Кримінального законодавства України обумовлено недоліками призначення покарань пов'язаних з ізоляцією від суспільства, в особливості – неможливістю досягнення такої мети покарання як виправлення та ресоціалізації засуджених та запобігання вчинення нових злочинів.

Відбування покарання у виді позбавлення волі на певний строк перешкоджає подальшій соціальній адаптації особистості та повернення повноправного члена в суспільство. Крім цього в місцях ізоляції особа набуває кримінальної субкультури, яка в свою чергу не сприяє ресоціалізації особистості.

Відбування покарань, не пов'язаних з позбавленням волі під наглядом кваліфікованого персоналу дозволяє усунути негативні моральні, психологічні та фізичні наслідки ізоляції, оскільки при альтернативних покараннях навички соціальної взаємодії зберігаються та розвиваються під впливом соціального середовища та за допомогою співробітників органу пробації.

Служба пробації є органом виконання кримінальних покарань, альтернативних позбавленню волі в більшості Європейських країнах. Цікавість до діяльності служби пробації також проявляє і Україна. Результатом цієї зацікавленості стало прийняття Верховною Радою України Закону України «Про пробацію» від 05 лютого 2015 року, в якому були акумульовані думки науковців та практиків.

Навчальний план передбачає вивчення дисципліни (денна форма навчання) в обсязі 90 годин, в тому числі: 16 годин лекцій, 8 години семінарських занять, 8 годин практичних занять, 58 годин самостійної роботи; усього 3 кредити ЄСТС. Заочна форма навчання в обсязі 90 годин, 4 годин лекцій, 2 години семінарських занять, 4 годин практичних занять, 80 годин самостійної роботи, усього – 3 кредити ЄСТС.

Метою вивчення навчальної дисципліни є отримання інформації щодо діяльності служби пробації в зарубіжних країнах, вивчення Міжнародних стандартів поводження з засудженими до покарань не пов'язаних з позбавленням волі, усвідомлення здобувача вищої освіти змісту кримінально-виконавчого законодавства України, оволодіння навичками та вміннями вірного його застосування під час виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.

Завдання навчальної дисципліни є:

- Засвоїти основні поняття, принципи, завдання та функції пробації, її місце і роль у системі кримінальної юстиції.
- Оволодіти знаннями щодо міжнародних стандартів поводження з особами, засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та основних моделей пробації в зарубіжних країнах.

- Засвоїти нормативно-правові засади організації та здійснення пробації в Україні, особливості правового регулювання виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.
- Оволодіти навичками застосування законодавства України під час здійснення пробаційної діяльності та виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.
- Сформувати вміння застосовувати основні інструменти пробації, зокрема оцінювання ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення, визначення криміногенних потреб та планування соціально-виховної роботи.
- Оволодіти основами організації соціально-виховної роботи із суб'єктами пробації, спрямованої на їх виправлення, ресоціалізацію та запобігання повторному вчиненню кримінальних правопорушень.
- Сформувати вміння використовувати позитивний зарубіжний досвід та міжнародні стандарти у процесі вдосконалення практики пробації в Україні.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1 Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі у ситуаціях правової невизначеності.

СК3 Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК5 Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6 Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК9 Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10 Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

Результати навчання (РН):

РН 6 Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7 Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН 11 Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 12 Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

РН 13 Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

РН 17 Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

СТРУКТУРА (ЗМІСТ) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план
(денна форма)

№ теми	Назви розділів і тем	Всього годин	Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота
РОЗДІЛ 1. Історія виникнення, становлення, розвитку та міжнародно-правова регламентація інституту пробації						
1	Історія виникнення, становлення та розвитку служби пробації: національний та зарубіжний досвід	12	2			8
2	Спеціальні міжнародні стандарти, що визначають мінімальні стандартні правила поводження із засудженими до покарань, не пов'язаних із позбавленням волі	12	2			8
РОЗДІЛ 2. Правове регулювання інституту пробації в Україні						
3	Правове регулювання пробації в Україні	12	2	2		8
4	Порядок здійснення досудової пробації	12	2	2	2	8
5	Порядок здійснення наглядової пробації	12	2	2	2	8
6	Порядок здійснення пенітенціарної пробації	12	2		2	8
РОЗДІЛ 3. Правові аспекти діяльності ювенальної пробації та уповноваженого органу з питань пробації						
7	Особливості діяльності уповноваженого органу з питань пробації та сектору ювенальної пробації	10	2		2	6
8	Запровадження позитивного зарубіжного досвіду ювенальної пробації до національного законодавства України	8	2	2		4
Всього за курс		**90**	**16**	**8**	**8**	**58**

Тематичний план
(заочна форма)

№ теми	Назви розділів і тем	Всього годин	Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота
РОЗДІЛ 1. Історія виникнення, становлення, розвитку та міжнародно-правова регламентація інституту пробації						
1	Історія виникнення, становлення та розвитку служби пробації: національний та зарубіжний досвід	12	2			10
2	Спеціальні міжнародні стандарти, що визначають мінімальні стандартні правила поводження із засудженими до покарань, не пов'язаних із позбавленням волі	10				10
РОЗДІЛ 2. Правове регулювання інституту пробації в Україні						
3	Правове регулювання пробації в Україні	10				10
4	Порядок здійснення досудової пробації	12		2	2	10
5	Порядок здійснення наглядової пробації	12				10
6	Порядок здійснення пенітенціарної пробації	12			2	10
РОЗДІЛ 3. Правові аспекти діяльності ювенальної пробації та уповноваженого органу з питань пробації						
7	Особливості діяльності уповноваженого органу з питань пробації та сектору ювенальної пробації	10				10
8	Запровадження позитивного зарубіжного досвіду ювенальної пробації до національного законодавства України	12	2			10
Всього за курс		**90**	**4**	**2**	**4**	**80**

ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття

Готуючись до семінарського заняття здобувачі вищої освіти повинні підготувати конспект питань, що містяться у плані відповідної теми. Наявність конспекту всіх питань та

присутність на занятті є запорукою успішної роботи та отримання балів (їх кількість залежить від активності та якості підготовки).

Відсутність конспекту або неповний конспект, навіть за умови присутності на семінарі, оцінюється в 0 балів.

Тема 3. Правове регулювання пробації в Україні

1. Поняття, мета, завдання та принципи пробації
2. Особливості національної моделі пробації, види пробації
3. Правовий статус суб'єктів пробації
4. Європейські стандарти в діяльності органу пробації.

Тема 4. Порядок здійснення досудової пробації

1. Порядок підготовки досудової доповіді персоналом органу пробації.
2. Зміст досудової доповіді. Участь обвинуваченого у підготовці досудової доповіді.
3. Особливості складання досудової доповіді щодо неповнолітніх.

Тема 5. Порядок здійснення наглядової пробації

1. Поняття наглядової пробації
2. Порядок здійснення наглядових та соціально-виховних заходів щодо суб'єктів пробації
3. Порядок реалізації пробаційних програм

Тема 6. Порядок здійснення пенітенціарної пробації

1. Поняття та зміст пенітенціарної пробації
2. Повноваження установ виконння покарань, органу пробації та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк.

Тема 8. Запровадження позитивного зарубіжного досвіду ювенальної пробації до національного законодавства України

1. Правові основи діяльності уповноваженого органу з питань пробації
2. Ювенальна пробація, як невід'ємна складова роботи з неповнолітніми особами, що перебувають у конфлікті з законом

Завдання для самостійної роботи

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу.

Для виконання завдань самостійної роботи *необхідно зробити конспект нижчезазначених питань.* Кожне питання має бути ґрунтовно висвітлене в обсязі не менше *п'яти* сторінок рукописного тексту.

Тема 1. Історія виникнення, становлення та розвитку пробації: національний та зарубіжний досвід

1. Передумови виникнення пробації та її становлення як альтернативи ізоляції особи від суспільства.
2. Основні етапи розвитку пробації від волонтерських практик до професійної системи нагляду та соціально-виховного впливу.
3. Становлення та розвиток пробації в Україні: основні етапи та сучасний стан.

Тема 2. Спеціальні міжнародні стандарти, що визначають мінімальні стандартні правила поводження із засудженими до покарань, не пов'язаних із позбавленням волі

1. Основні міжнародні стандарти щодо застосування заходів і покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.
2. Мінімальні стандартні правила ООН щодо заходів, не пов'язаних з ув'язненням (Токійські правила).
3. Правила Ради Європи про пробацію: основні принципи та вимоги до діяльності органів пробації.

Тема 3. Правове регулювання пробації в Україні

1. Нормативно-правові засади діяльності органів пробації в Україні.
2. Права, обов'язки та основні напрями діяльності персоналу пробації.
3. Взаємодія органів пробації з судами, органами державної влади, місцевого самоврядування та суб'єктами соціального патронажу.

Тема 4. Порядок здійснення досудової пробації

1. Поняття, мета та завдання досудової пробації.
2. Порядок підготовки та складення досудової доповіді.
3. Оцінювання ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення та визначення криміногенних потреб особи.
4. Значення інформації про особу обвинуваченого для підготовки досудової доповіді.

Тема 5. Порядок здійснення наглядової пробації

1. Поняття та основні завдання пробаційного нагляду.
2. Порядок здійснення нагляду за поведінкою осіб, засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.
3. Пробаційні програми: мета, види, порядок розроблення та реалізації.
4. Соціально-виховна робота із суб'єктами пробації: основні форми та методи.
5. Роль персоналу пробації у запобіганні повторному вчиненню кримінальних правопорушень.

Тема 6. Порядок здійснення пенітенціарної пробації

1. Поняття, мета та основні завдання пенітенціарної пробації.
2. Підготовка засуджених до звільнення та сприяння їх соціальній адаптації після звільнення.
3. Взаємодія органів пробації з установами виконання покарань та суб'єктами соціального патронажу під час підготовки особи до звільнення.
4. Особливості підготовки до звільнення осіб, які потребують додаткової соціальної підтримки.

Тема 7. Особливості діяльності уповноваженого органу з питань пробації та сектору ювенальної пробації

1. Особливості здійснення пробації щодо неповнолітніх.
2. Пекінські правила та їх значення для здійснення правосуддя щодо неповнолітніх.
3. Особливості оцінювання ризиків та визначення потреб неповнолітньої особи.
4. Особливості соціально-виховної роботи з неповнолітніми суб'єктами пробації.

Тема 8. Запровадження позитивного зарубіжного досвіду ювенальної пробації до національного законодавства України

1. Порівняти особливості ювенальної пробації в Україні та одній із зарубіжних країн.
2. Розробити ситуаційну задачу щодо здійснення пробації стосовно неповнолітньої особи та запропонувати алгоритм її вирішення.

3. Розробити орієнтовний індивідуальний план соціально-виховної роботи з неповнолітньою особою з урахуванням виявлених ризиків та потреб.

4. Запропонувати комплекс заходів, спрямованих на запобігання повторному вчиненню кримінального правопорушення неповнолітньою особою.

ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття

Підготовка до практичного заняття передбачає опрацювання матеріалів (текстів) необхідних для успішного виконання практичних завдань.

Тому, бали успішності залежать від попередньої підготовки.

Тема 4. Порядок здійснення досудової пробації

1. Нормативно-правовий порядок підготовки досудової доповіді.
2. Методика оцінювання ризиків повторного вчинення кримінального правопорушення.
3. Особливості складання досудової доповіді щодо неповнолітнього обвинуваченого.

Тема 5. Порядок здійснення наглядової пробації

1. Організація пробаційного нагляду та виконання альтернативних покарань.
2. Проектування та реалізація індивідуального плану соціально-виховної роботи.
3. Застосування пробаційних програм.

Тема 6. Порядок здійснення пенітенціарної пробації

1. Взаємодія установ виконання покарань (УВП) та органів пробації.
2. Заходи соціального патронажу та допомога у трудоустрої/поселенні.
3. Особливості пенітенціарної пробації щодо уразливих категорій засуджених.

Тема 7. Особливості діяльності уповноваженого органу з питань пробації та сектору ювенальної пробації

1. Організаційно-правова структура та функціонування сектору ювенальної пробації.
2. Міжвідомча взаємодія у системі ювенальної юстиції.
3. Специфіка оцінки ризиків та корекційної роботи з неповнолітніми.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються у вигляді рукописного есе обсягом до 5 сторінок за темою яка обирається з нижченаведеного переліку або індивідуальною темою погодженою з викладачем.

Тематика есе:

1. Поняття та призначення служби пробації в розвинених країнах Заходу.
2. Порівняльна характеристика пробації та інституту звільнення від відбування покарання з випробуванням.
3. Стандарти ООН в галузі регламентації виконання покарань, альтернативних позбавленню волі, та їх реалізація в кримінально-виконавчому законодавстві України.
4. Стандарти Ради Європи в галузі регламентації виконання покарань, альтернативних позбавленню волі, та їх реалізація в кримінально-виконавчому законодавстві України.

5. Конвенції ООН «Проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність видів поводження і покарання».

6. Характеристика Європейської Конвенції «Про запобігання тортурам та нелюдському, або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню».

7. Порівняльно-правова характеристика Токійських правил та їх імплементація в національне законодавство.

8. Порівняльно-правова характеристика Пекінських правил та їх імплементація в національне законодавство.

9. Впровадження Європейських стандартів в діяльність уповноважених органів з питань пробації.

10. Європейський досвід попередження рецидивної злочинності.

11. Міжнародні організації, які ведуть боротьбу з організованою та міжнародною злочинністю.

12. Пробація як вид кримінального покарання.

13. Покарання у громаді, історія становлення та розвиток.

14. Кримінальні покарання не пов'язані з позбавленням волі за законодавством Швеції.

15. Кримінальні покарання не пов'язані з позбавленням волі за законодавством Великої Британії.

16. Історія виникнення пробаційної діяльності в США.

17. Характеристика невизначених вироків в США.

18. Загальна характеристика закону про кримінальний нагляд Естонії.

19. Історія розвитку служби пробації Фінляндії.

20. Історія розвитку пробаційної діяльності в Туреччині.

21. Становлення служби пробації в Німеччині.

22. Становлення служби пробації в Нідерландах.

23. Кримінальні покарання не пов'язані з позбавленням волі за законодавством Польщі.

24. Кримінальні покарання не пов'язані з позбавленням волі за законодавством Угорщини.

25. Кримінальні покарання не пов'язані з позбавленням волі за законодавством Латвії.

26. Кримінальні покарання не пов'язані з позбавленням волі за законодавством Литви.

27. Кримінальні покарання не пов'язані з позбавленням волі за законодавством Казахстану.

28. Кримінальні покарання не пов'язані з позбавленням волі за законодавством Білорусії.

29. Кримінальні покарання не пов'язані з позбавленням волі за законодавством Молдови.

30. Кримінальні покарання не пов'язані з позбавленням волі за законодавством Данії.

Методи контролю

Попередній контроль проводиться перед вивченням нового матеріалу. Цей від контролю спрямований на виявлення якості опорних знань, умінь, навичок з метою їх актуалізації та корекції, встановлення необхідних внутрішніх та між предметних зв'язків. Самоконтроль та взаємний контроль орієнтує здобувачів на самостійність, зосередженість, сприяє розвитку вміння долати труднощі, спонукає до активної роботи на занятті, сприяє формуванню адекватної самооцінки, створює позитивний емоційний настрій, викликає задоволення від процесу навчання, зацікавленість у роботі.

Поточний контроль спрямовується на визначення й оцінювання умінь та навичок, якими оволодівають здобувачами у процесі вивчення навчальної дисципліни. Цей вид контролю передбачає перевірку шляхом організації фронтальної та індивідуальної діяльності здобувачів.

Методи поточного контролю: усне опитування, творчі письмові роботи, тестування, практичні завдання, індивідуальні та групові завдання проективного характеру.

Методи підсумкового контролю: виконання індивідуальних практичних завдань у процесі складання екзамену.

Порядок оцінювання

Оцінювання відбувається за системою відображеною в таблицях

<table>
<tr><td colspan="8">Аудиторна робота, поточне тестування та самостійна робота</td><td>Підсумковий контроль</td><td colspan="2">Підсумкова кількість балів</td></tr>
<tr><td>Т 1
4</td><td>Т 2
4</td><td>Т 3
8</td><td>Т 4
10</td><td>Т 5
10</td><td>Т 6
10</td><td>Т 7
8</td><td>Т 8
6</td><td>Залік</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="8">Самостійна робота 10 балів</td><td>40 балів</td><td colspan="2">100 балів</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Сума балів за 100-бальною шкалою</td><td rowspan="2">Оцінка в ECTS</td><td rowspan="2">Значення оцінки ECTS</td><td rowspan="2">Критерії оцінювання</td><td rowspan="2">Рівень компетентності</td><td colspan="2">Оцінка за національною шкалою</td></tr>
<tr><td>екзамен</td><td>залік</td></tr>
<tr><td>90-100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td>Слухач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.</td><td>Високий (творчий)</td><td>відмінно</td><td rowspan="4">зара-хова-но</td></tr>
<tr><td>82-89</td><td>B</td><td rowspan="2">добре</td><td>Слухач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи та задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.</td><td rowspan="2">Достатній (конструк-тивно-варіативний)</td><td rowspan="2">добре</td></tr>
<tr><td>74-81</td><td>C</td><td>Слухач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.</td></tr>
<tr><td>64-73</td><td>D</td><td>задовільно</td><td>Слухач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє</td><td></td><td>задо-вільно</td></tr>
</table>

			знання та розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	Середній (репродуктивний)		
60-63	E		Слухач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Слухач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	незараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Слухач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття пробації та її основні ознаки.
2. Мета, завдання та функції пробації.
3. Принципи здійснення пробації.
4. Місце пробації в системі кримінальної юстиції.
5. Історичні передумови виникнення пробації.
6. Основні етапи становлення та розвитку пробації.
7. Основні моделі пробації у світі.
8. Роль пробації у гуманізації кримінальної політики.
9. Пробація як альтернатива ізоляції особи від суспільства.
10. Взаємозв'язок пробації з виправленням, ресоціалізацією та запобіганням повторній злочинності.
11. Законодавчі засади функціонування пробації в Україні.
12. Система органів та установ, що забезпечують здійснення пробації в Україні.
13. Орган пробації: поняття, завдання та повноваження.
14. Суб'єкти пробації: поняття та основні категорії.
15. Права та обов'язки суб'єктів пробації.
16. Права та обов'язки персоналу органу пробації.
17. Взаємодія органів пробації з органами державної влади, місцевого самоврядування та іншими суб'єктами.
18. Роль громадськості та волонтерів у здійсненні пробації.
19. Волонтер пробації: поняття, завдання та основні напрями діяльності.

20. Організація соціально-виховної роботи із суб’єктами пробації.
21. Види пробації в Україні та їх загальна характеристика.
22. Досудова пробація: поняття, мета та основні завдання.
23. Наглядова пробація: поняття, зміст та особливості здійснення.
24. Пенітенціарна пробація: поняття, мета та основні завдання.
25. Взаємозв’язок досудової, наглядової та пенітенціарної пробації.
26. Підстави та порядок застосування пробації.
27. Особливості здійснення пробації щодо осіб, засуджених до покарань, не пов’язаних із позбавленням волі.
28. Пробаційний нагляд як вид кримінального покарання.
29. Обов’язки особи, щодо якої здійснюється пробація.
30. Особливості здійснення пробації щодо осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
31. Поняття досудової доповіді та її значення у кримінальному провадженні.
32. Мета та завдання досудової доповіді.
33. Порядок складання досудової доповіді.
34. Структура та зміст досудової доповіді.
35. Права обвинуваченого під час підготовки досудової доповіді.
36. Оцінювання ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення: поняття та значення.
37. Основні фактори, що враховуються під час оцінювання ризиків.
38. Визначення криміногенних потреб особи та їх значення для пробаційної роботи.
39. Соціальне дослідження особистості правопорушника у діяльності органів пробації.
40. Особливості складання досудової доповіді щодо неповнолітнього.
41. Поняття та основні напрями соціально-виховної роботи із суб’єктами пробації.
42. Індивідуальний підхід у роботі із суб’єктами пробації.
43. Пробаційні програми: поняття, мета та види.
44. Порядок застосування пробаційних програм.
45. Значення пробаційних програм у запобіганні повторним кримінальним правопорушенням.
46. Методи та форми соціально-виховної роботи із суб’єктами пробації.
47. Міжвідомча взаємодія у процесі соціально-виховної роботи.
48. Роль громади у соціальній адаптації та ресоціалізації суб’єктів пробації.
49. Основні завдання пенітенціарної пробації.
50. Підготовка засуджених до звільнення як складова пенітенціарної пробації.
51. Взаємодія органу пробації з установами виконання покарань під час підготовки засуджених до звільнення.
52. Особливості здійснення пенітенціарної пробації щодо неповнолітніх.
53. Особливості здійснення пробації щодо осіб похилого віку.
54. Особливості здійснення пробації щодо осіб з інвалідністю.
55. Ювенальна пробація: поняття, мета та особливості.
56. Особливості роботи з неповнолітніми суб’єктами пробації.
57. Особливості соціально-виховної роботи з неповнолітніми.
58. Міжнародні стандарти застосування покарань та інших кримінально-правових заходів, не пов’язаних із позбавленням волі.

59. Токійські правила: загальна характеристика та значення для розвитку пробації.
60. Європейські стандарти пробації.
61. Виникнення та розвиток пробації в європейських країнах.
62. Особливості організації пробації у Великій Британії.
63. Особливості організації пробації у Швеції.
64. Особливості організації пробації у Данії.
65. Особливості організації пробації у Фінляндії.
66. Особливості організації пробації у Чехії.
67. Загальна характеристика системи пробації США.
68. Порівняльна характеристика моделей пробації України та зарубіжних держав.

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні курсових робіт (принципи описані у Законі України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 року №4742IX (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text) та Кодексі академічної доброчесності Пенітенціарної академії України від 30 березня 2026 року №132/ОД (https://pau.edu.ua/higher-education-quality-assurance-sector/academic-integrity/). Списування під час підсумкового контролю, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Рекомендована література

Основна:

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. №2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.

2. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07. 2003 р. № 1129-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 3–4. Ст. 21.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13, Ст. 88.

4.Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення виконання кримінальних покарань та реалізації прав засуджених: Закон України від 07.09.2016 р. № 1492-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* 2016. № 80. Ст. 2666.

5.Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV. *Відомості Верховної Ради України.* 2005. № 30. Ст. 409.

6.Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* 2019. № 18. Ст. 73.

7.Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. *Відомості Верховної Ради України.* 2010. № 34. Ст. 481.

8.Про волонтерську діяльність: Закон України від 19.04.2011 р. № 3236-VI. *Відомості Верховної Ради України.* 2011. № 42. Ст. 435.

9.Про пробацію: Закон України від 05.02.2015 р. № 160-VIII. *Відомості Верховної Ради України.* 2015. № 13. Ст. 93.

10. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23.12.1993 р. № 3782–XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 11. Ст. 51.

11. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.

12. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135–XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. №22 Ст. 303.

13. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22.02.2000 р. № 1489-III. *Відомості Верховної Ради України.* 2000. № 19. Ст.143.

14. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України від 21.06.2001 р. № 2558-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 42. Ст. 213.

15. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24.01.1995 р. № 20/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України.* 1995. № 6. Ст. 35.

16. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 р. № 1382-IV. *Відомості Верховної Ради України.* 2004. № 15. Ст. 232.

17. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк : Закон України від 17.03.2011 р. № 3160-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст. 380.

18. Про затвердження Переліку заходів щодо реалізації пробаційних програм: наказ Міністерства юстиції України від 28.03.2018 № 926/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0483-18#Text (дата звернення: 27.08.2026).

19. Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: наказ Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 03.04.2018 р. № 974/5/467/609/280. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-18 (дата звернення: 27.08.2026).

20. Про затвердження Порядку розроблення та реалізації пробаційних програм: постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 р. № 24. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP170024.html (дата звернення: 27.08.2026).

21. Про затвердження Порядку складення досудової доповіді: наказ Міністерства юстиції України від 27.01.2017 р. № 200/5. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE29989.html (дата звернення: 27.08.2026).

22. Про затвердження Типового положення про уповноважений орган з питань пробації та Типового положення про сектор ювенальної пробації: наказ Міністерства юстиції України від 18.08.2017 р. № 2649/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1030-17#Text (дата звернення: 27.08.2026).

23. Про затвердження Порядку застосування електронних засобів контролю та нагляду за поведінкою осіб, на яких покладено цей обов'язок: наказ Міністерства юстиції України від 18.03.2024 № 709/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0400-24#Text (дата звернення: 27.08.2026).

24. Про затвердження Порядку здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: наказ Міністерства юстиції України від 29.01.2019 р. № 272/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z0120-19 (дата звернення: 27.08.2026).

25. Про затвердження Порядку виконання уповноваженими органами з питань пробації судових рішень про призначення покарання у виді штрафу: наказ Міністерства

юстиції України від 27.04.2018 р. № 1301/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0544-18#Text (дата звернення: 27.08.2026).

26. Про затвердження Порядку електронної інформаційної взаємодії між уповноваженими органами з питань пробації та судами в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі: наказ Державної судової адміністрації України, Міністерства юстиції України від 08.08.2024 р. № 330/2393/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/v330_750-24 (дата звернення: 27.08.2026).

27. Про затвердження Порядку взаємодії уповноважених органів з питань пробації та служб у справах дітей, органів соціального захисту населення під час здійснення пробації щодо неповнолітніх засуджених осіб до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: наказ Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України від 20.11.2025 р. № 3179/5/601. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z1736-25 (дата звернення: 27.08.2026).

Допоміжна:

1. Borovyk A.V., Kolb I.O. Personal safety of the convicts: theoretical, legal and practical bases for provision and realization: the monograph. Vienna, Austria: «East Wect» Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH, 2018. 380 p.

2. Бараш Є. Ю. Загальні тенденції гуманізації та перспективи пенітенціарної пробації щодо довічного позбавлення волі. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2015. № 1. С. 344–354.

3. Бараш Є. Ю. Організаційно-правові засади становлення інституту пробації в Україні: сучасний стан і шляхи вдосконалення. *Право України.* 2016. № 5. С. 130–135.

4. Беца О. В. Зарубіжний досвід застосування пробації в ювенальній юстиції. *Відновне правосуддя в Україні*. 2005. № 1-2. С. 134–146.

5. Богатирьов І.Г. Пенітенціарна система України у XXI столітті: теоретико-правові та кримінально-виконавчі проблеми: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2025. 248 с.

6. Богатирьов І.Г., Олефір Л.І., Остапчук Л.Г. та ін. Пробація: 10 років змін та досягнень: колективна монографія. Чернігів: Пенітенціарна академія України, 2025. 272 с.

7. Богатирьов І. Г. Роль громадських інспекторів (волонтерів) у виправленні та ресоціалізації засуджених до покарань, не пов’язаних з позбавленням волі. *Вісник Академії митної служби України*. Серія: Право. 2009. № 1. С. 119–123.

8. Богатирьова О.І., Олефір Л.І. Застосування пробації в Україні: теорія і практика: навч. посіб. / за ред. Проф. І. Г. Богатирьова. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 208 с.

9. Богатирьова О. І. Правовий аналіз діяльності служби пробації у Республіці Казахстан. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 1. С. 81–92.

10. Богатирьова О. І. Пробація в Україні: гуманізація державної політики у сфері виконання кримінальних покарань: дис. … д-ра. юрид. наук: 12.00.08 Київ, 2014. 512 с.

11. Богатирьова О. І. Теоретичне і практичне впровадження служби пробації в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 355–358.

12. Боднар І. В., Єсипенко О. Г., Кирієнко А. І. Основні напрями реформування пенітенціарного законодавства України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 12. С. 303–306.

13. Боднар І. В., Іваньков І. В., Іваньков О. І. Окремі питання реформування служби пробації в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 5. С. 167–170.

14. Боднар І. В., Пузирний В. Ф. Запровадження закордонного досвіду у діяльності органів пробації в Україні. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 4. С. 555–559.

15. Бундз Р. Пробація в Україні: сучасний стан та особливості реалізації. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки*. 2024. № 3 (43). С. 38–45. DOI: 10.23939/law2024.43.038.

16. Вернидубов І. В. Запит на складання досудової доповіді має бути правом, а не обов'язком суду. *Теоретичні та практичні аспекти інституту пробації в Україні:* матеріали міжнар. круглого столу (Київ 22 черв. 2018 р.). Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. С. 27–29.

17. Вітфілд Д. Вступ до служби пробації: *монографія*. Київ: Атіка, 2004. 236 с.

18. Волошкевич Г. А. Становлення служби пробації у ювенальних судах (друга половина XIX – початок XX століття). *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. № 90. Т. 1. DOI: 10.24144/2307-3322.2025.90.1.4.

19. Вронська А. С. Вплив душпастерської опіки на виправлення та ресоціалізацію засуджених. *Сучасність і перспективи пенітенціарної душпастирської опіки:* матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 13–14 квіт. 2016 р.). Київ: Інститут кримінально-виконавчої служби, 2016. С. 111–114.

20. Гунько В. М. Досудова доповідь в кримінальному провадженні щодо неповнолітнього: практика застосування та проблемні питання. *Теоретичні та практичні аспекти інституту пробації в Україні: Матеріали* міжнар. круглого столу (Київ, 22 черв. 2018 р.). Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. С. 32–34.

21. Гусак А. П. Вдосконалення превентивних заходів пробації неповнолітніх правопорушників. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія: Право*. 2023. Вип. 15 (27). Т. 1. С. 250–256.DOI: 10.33098/2078-6670.2023.15.27.1.250-256

22. Денисов С. Ф., Заїка Д. Є. Дослідження особливостей правового регулювання пробації в Україні. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2022. № 2 (18). С. 69–94.DOI: 10.21564/2311-9640.2022.18.267077.

23. Дудка Н. О. Пробаційний нагляд щодо неповнолітніх у розрізі змін до чинного законодавства. *Кримінально-виконавча система: Вчора. Сьогодні. Завтра*. 2024. № 1 (15). С. 86–94. DOI: 10.32755/sjcriminal.2024.01.087.

24. Єні О. В. Зміст та значення досудової доповіді. *Теоретичні та практичні аспекти інституту пробації в Україні:* матеріали міжнар. круглого столу (Київ, 22 черв. 2018 р.). Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. С. 46–49.

25. Інформаційний довідник з прав людини / уклад.: К. В. Денисенко, А. С. Квітка, Д. В. Кисельов, Н. О. Томков. Чернігів : ПАУ, 2024. 42 с.

26. Карандюк І. В. Досудова доповідь як складова пробації. *Теоретичні та практичні аспекти інституту пробації в Україні:* матеріали міжнародного круглого столу (Київ, 22 черв. 2018 р.). Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. С. 53–55.

27. Кисельов Д. В. Адміністративно-правове регулювання етичної поведінки персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України. *Наукові перспективи.* 2024. № 4(46). С. 950–960. DOI: 10.52058/2708-7530-2024-4(46)-950-960.

28. Кисельов Д. В. Адміністративно-правовий статус персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України в умовах євроінтеграції: дисер. на здобуття ступення

д-ра філософії в галузі право. Чернігів - ПАУ. 2026. URL: https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0826U002022/

29. Кисельов Д. В. Питання адміністративно-правового статусу персоналу органів пробації України. *Реформа пробації: можливість обирати майбутнє* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 26 квіт. 2024 р.). Чернігів, 2024. С. 211-214.

30. Кисельов Д., Супрун У. Медійне висвітлення засуджених, ув'язнених та (екс)засуджених в Україні: довіра, упередженість та роль медіа : аналітичний звіт. Чернігів : ГО «Молоді Агенти Змін», 2025. 11 с.

31. Ковальський В.С., Чернишов Д.В., Яковець І.С. та ін. Виконання кримінальних покарань та пробації. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 948 с.

32. Левко В. Б. Проблемні питання практичного застосування інституту досудової пробації в Україні. *Теоретичні та практичні аспекти інституту пробації в Україні:* матеріали міжнар. круглого столу (22 черв. 2018 року). Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. С. 75–80.

33. Лісовець О. В., Суханов І. В. Особливості наглядової пробації у роботі з неповнолітніми правопорушниками. *Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки»*. 2026. № 1. С. 196–204. DOI: 10.31654/2663-4902-2026-PP-1-196-204.

34. Лукашевич С. Ю. Участь громадськості у протидії пост пенітенціарному рецидиву. *Форум права*. 2014. № 1. С. 333–337.

35. Маршуба М. О. Служба пробації в Україні: проблеми впровадження в систему кримінальної юстиції. *Науковий Вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. № 19. С. 113–115.

36. Михайлова І. М. Пробація щодо неповнолітніх, як механізм запобігання злочинам неповнолітніх впровадження. *Національний юридичний журнал*. 2015. № 6. С. 224–229.

37. Мицька О. І. Методологія дослідження особливостей становлення та розвитку інституту ювенальної пробації в Україні. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Право*. 2022. № 3 (17). С. 99–107. DOI: 10.32755/sjlaw.2022.03.09.

38. Новікова К. А. Співвідношення обмеження волі та пробації: зарубіжний досвід. *Право і безпека*. 2014. № 1. С. 95–99.

39. Олефір Л. І. Вплив соціально-виховної роботи на суб'єктів пробації. *Реформування системи кримінальної юстиції щодо неповнолітніх*: матеріали наук. семінару (Київ, 17 берез. 2016 р.). / відп. ред. В.А. Кирилюк. Київ: Державна пенітенціарна служба України, Інститут кримінально-виконавчої служби, 2016. С. 52–54.

40. Олефір Л. І. Генезис виникнення пробації як форми соціально-правового контролю за засудженими. *Сучасна кримінально-правова політика України: законотворчість та судова практика (тенденції, проблеми і шляхи їх подолання):* матеріали круглого столу (Дніпропетровськ, 22 квіт. 2016 р.). Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. С. 445–447.

41. Олефір Л. І. Деякі питання організаційних засад роботи з персоналом в органах пробації. *Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності*: тези Всеукр. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 3 берез. 2017 р.). Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2017. С. 320–322.

42. Олефір Л. І. Досудова доповідь як складовий елемент соціально-правового дослідження правопорушника. *Науковий Вісник Херсонського державного університету*. Серія: Юридичні науки. 2015. Вип. 1.С. 34–36.

43. Олефір Л. І. Заходи забезпечення функціонування в Україні органу пробації. *Модернізація системи вищої освіти в контексті закону України «Про вищу освіту»:* матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Чернігів, 5 черв. 2015 р.). Чернігів: Вид-во «Лозовий В. М.», 2015. С. 209–210.

44. Олефір Л. І. Оптимізація функціонування кримінально-виконавчої інспекції в орган пробації в Україні. *Науковий Вісник Міжнародного гуманітарного університету.* Серія: Юриспруденція. 2015. Вип. 15. Т. 2. С. 102–104.

45. Олефір Л. І. Правова основа діяльності органу пробації щодо неповнолітніх засуджених. *Право і суспільство.* 2015. Вип. № 6. С. 206–211.

46. Олефір Л. І. Пробація як важлива сфера діяльності у напрямку виконання альтернативних видів покарань в Україні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. № 1. С. 55 – 57.

47. Олефір Л. І. Пробація як інститут кримінального права. *Актуальні проблеми кримінального права*: матеріали міжвуз. наук.-теор. конф. (Київ, 21 листоп. 2014 р.). Київ: Національна академія внутрішніх справ України, 2014. С. 62–64.

48. Олефір Л. І. Реформування кримінально-виконавчої інспекції у службу пробації. *Сучасна наука в пенітенціарній практиці:* матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 24 жовт. 2013 р.). Київ: Інститут кримінально виконавчої служби, 2013. С. 548–550.

49. Олефір Л. І. Роль досудової доповіді в системі кримінально-процесуальних заходів. *Проблеми протидії злочинності у XXI столітті: вітчизняний та міжнародний досвід*: матеріали. міжнар. симп. (Чернігів, 24 квіт. 2015 р.). Чернігів: Апеляційний суд Чернігівської області, 2015. С. 123–126.

50. Олефір Л. І. Теоретичні аспекти соціально-правового контролю за засудженими. *Модернізація системи професійної підготовки пенітенціарного персоналу: питання філософії права, педагогіки й психології, теорії і практики*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Чернігів, 6 черв. 2014 р.). Чернігів: Вид-во «Лозовий В. М.»: Чернігівський юридичний коледж Державної пенітенціарної служби України, 2014. С. 222–226.

51. Хмелевська Н. Реінтеграція неповнолітніх в ювенальній юстиції. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 4. DOI: 10.24144/2788-6018.2023.04.69.

52. Ющик О. І. Правові аспекти наглядової пробації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. № 81. Т. 2. DOI: 10.24144/2307-3322.2024.81.2.59.

53. Ягунов Д. В. Трансформація системи альтернативних покарань в Англії та Уельсі: можливість запозичення зарубіжного досвіду для України. *Відродження правосуддя в Україні*. 2007. № 2. С. 67–72.

54. Яковець І. Досвід виконання кримінального покарання королівства Норвегії та доцільність його впровадження в Україні. *Держава і право.* 2013. Вип. 60. С. 362–368.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. Веб-портал «Єдиний державний реєстр судових рішень». URL: https://reyestr.court.gov.ua/

2. Веб-портал «ЛІГА-ЗАКОН». URL: https://ips.ligazakon.net/

3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. Розділ «Рішення уряду». URL: https://www.kmu.gov.ua/npasearch/

4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Розділ «Документи». URL: https://www.president.gov.ua/documents/all/
5. Офіційний веб-портал «Судова влада України». URL: https://court.gov.ua/
6. Офіційний веб-портал Бюро економічної безпеки України. URL: ttps://esbu.gov.ua/
7. Офіційний веб-портал Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/
8. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. Розділ «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/
9. Офіційний веб-портал Вищого антикорупційного суду. URL: https://hcac.court.gov.ua/hcac/
10. Офіційний веб-портал Вищої ради правосуддя. URL: https://hcj.gov.ua/
11. Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань. URL: https://dbr.gov.ua/
12. Офіційний веб-портал Державної кримінально-виконавчої служби України. URL: https://kvs.gov.ua/
13. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України. URL: https://ccu.gov.ua/
14. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: https://mvs.gov.ua/
15. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. Розділ «Рішення Європейського суду з прав людини». URL: https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini/
16. Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України. URL: https://nabu.gov.ua/
17. Офіційний веб-портал Національної академії правових наук України. URL: https://nals.com.ua/
18. Офіційний веб-портал Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/
19. Офіційний веб-портал Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. URL: https://nlu.org.ua/
20. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора. URL: https://gp.gov.ua/
21. Офіційний веб-портал Пенітенціарної академії України. URL: https://pau.edu.ua/
22. Офіційний веб-портал Ради національної безпеки і оборони України. URL: https://www.rnbo.gov.ua/
23. Офіційний веб-портал Служби безпеки України. URL: https://esbu.gov.ua/